

Stakeholderoverleg - Ontwerprapport 2020/2 - startdatum 1 januari 2021 - 3 delen

Het Vlaams Energieagentschap (VEA) publiceerde op 22 mei 2020 deel 1, 2 en 3 van haar ontwerprapport 2020/2 voor stakeholderoverleg. De stakeholders werden opgeroepen om deze onderdelen van het ontwerprapport grondig te bestuderen en eventuele opmerkingen via mail uiterlijk op 7 juni 2020 aan het VEA te bezorgen.

Het VEA heeft voor deel 1 van 4 stakeholders/organisaties en voor deel 2 en deel 3 telkens van 1 stakeholder/organisatie opmerkingen tijdig ontvangen. De opmerkingen van de stakeholders worden hieronder summier weergegeven en beantwoord. Waar nodig werden ze verwerkt in het definitieve rapport, dat aan de minister werd bezorgd.

Een deel van de ontvangen opmerkingen handelt over de bepalingen en wettelijk vastgelegde parameters van het Energiedecreet en het Energiebesluit.

Zo werden opmerkingen ontvangen over:

- de waarde van de bandingdeler voor groene stroom (€97);
- de definitie van burgerparticipatie;
- de methodiek om het aantal vollasturen te bepalen bij GS cat. 4 en GS cat. 4/1;
- het projectrendement.

Het VEA herhaalt dat het deze reglementaire bepalingen moet toepassen zoals ze in het Energiedecreet en het Energiebesluit (of andere wetgevende teksten) zijn vastgelegd. Het komt immers aan een administratieve overheid niet toe deze bepalingen in vraag te stellen, aan te passen en/of buiten beschouwing te laten.

Er wordt in dit document ook geen reactie meer gegeven op opmerkingen die in een vorige commentaar al zijn behandeld.

Zo werden opnieuw opmerkingen ontvangen over:

- het inrekenen van de ontwikkelingskosten voor windprojecten voor niet-gerealiseerde projecten.

Opmerkingen en reacties deel 1

CATEGORIE	REF.	OPMERKINGEN STAKEHOLDERS	REACTIE VEA
Algemene parameters	I.0.1	Een stakeholder stelt voor om de interestvoet van 3% van 2019 te behouden. De sector verwacht dat de gevolgen van de Corona-crisis een effect zullen hebben op de intrestvoet op bankleningen. Er wordt voorgesteld minstens te wachten op de impact van Corona om na te gaan of de verlaging naar 2% bevestigd blijft vooraleer deze toe te passen.	Begin 2020 werd in opdracht van het VEA een studie uitgevoerd om de reële IRR te bepalen, die thans gebruikt wordt bij groenestroom- en WKK-projecten. Bij opmerkingen op deze studie kwam aan het licht dat de interestvoet op de banklening eerder gedaald is naar 2%. Daarom werd de interest op de banklening vastgelegd op 2% op jaarbasis. Bovendien werden gegevens over de interestvoet opgevraagd via de marktbevraging en dat gaf als resultaat een interestvoet lager dan 3%. Gezien de onzekerheid aangaande de impact van de Corona-crisis wordt hiermee nog geen rekening gehouden en blijft de interestvoet gelijk aan 2% in het definitieve rapport.
PV algemeen	I.1.0.1	De OT's in dit rapport geven een vertekend beeld aan de sector omdat er nog heel wat wijzigingen in de pipeline zitten, die ervoor zullen zorgen dat de OT's in 2021 toch anders zijn dan wat in dit rapport staat.	De wetswijzigingen bepaald in het Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de ondersteuning van hernieuwbare energiebronnen en warmtekrachtkoppeling van 10 juli 2020 zijn verwerkt in de definitieve versie van het rapport.
	I.1.0.2	De methodiek die gebruikt wordt voor de bepaling van de vermeden kost van elektriciteit bij zelfafname zorgt voor onvoorspelbaarheid. Bovendien wordt het aandeel van de energiecomponent in de totale elektriciteitsfactuur overschat.	De toekomstige vermeden kost van elektriciteit bij zelfafname is in se onvoorspelbaar, los van de gebruikte methodiek. De gebruikte methode passen we bovendien al enkele jaren toe en het lijkt ons niet opportuun om dit nu aan te passen. De opmerking in verband met de overschatting van de energiecomponent in de totale elektriciteitsfactuur wordt verder onderzocht en meegenomen naar het rapport van volgend jaar.

////////////////////////////////////

CATEGORIE	REF.	OPMERKINGEN STAKEHOLDERS	REACTIE VEA
PV cat. 3a en 3b	I.1.1.1	Door de constructieperiode op 0,5 jaar te zetten in de plaats van 0 jaar, wordt de nodige steun mee berekend voor het half jaar dat het project gebouwd, maar nog niet geëxploiteerd wordt. Deze periode werd tot nu toe in de berekening overzien wat tot een lagere steun dan nodig leidde.	In het OT-model kan enkel met 0 of 1 jaar gewerkt worden. De constructieperiode voor een generieke installatie van categorie 3a en 3b ligt dichterbij 0 jaar dan bij 1 jaar. Daarom wordt een constructieperiode van 0 jaar aangenomen. De opmerking was bovendien onvoldoende onderbouwd en wordt daarom niet meegenomen in het definitief rapport.
Wind algemeen	I.2.0.1	De sector wenst meer inzage te krijgen in het gebruik van de gegevens die door de uitbaters doorgestuurd worden om de parameters te bepalen. Meer bepaald over de gegevens voor de kosten (zowel CAPEX als OPEX) is het bijvoorbeeld zeer onduidelijk welke gegevens door het VEA worden weerhouden, waar een aftopping gebeurt en welke kosten niet worden aanvaard.	Het VEA garandeert de vertrouwelijkheid van de doorgestuurde gegevens en kan bijgevolg geen inzage geven in deze gegevens. Wat het gebruik van de gegevens betreft, omschrijft hoofdstuk 8.1 van het rapport de gehanteerde methodieken voor het bepalen van zowel de technische als financiële parameters. Per parameter wordt opgesomd welke componenten in rekening gebracht worden, hoe de uitschieters geëlimineerd worden en waar een aftopping gebeurt.
Biogas algemeen	I.3.0.1	Geen opmerkingen	
Biogas cat. 5/1a en cat 5/1b	I.3.1.1	Jaarlijkse kosten per installatie verbonden aan de organisatie van burgerparticipatie in jaar 0 (KB_p). De bandingfactor voor de biogasprojectcategorieën groene stroom zonder burgerparticipatie voor agrarische/industriële vergisters $> 10 \text{ kW}_e$ t.e.m. 5 MW_e ligt niet een stuk hoger dan de verwachte afgetopte bandingfactor. Bovendien is dit een subjectieve interpretatie, dat een precedent kan scheppen voor toekomstige OT-berekeningen. Biogas-E stelt daarom voor de kosten voor burgerparticipatie door te rekenen wanneer de berekende Bf voor cat 5/1 a minder dan 10% hoger ligt dan de verwachte afgetopte Bf.	De parameter KB_p bedraagt voor de projectcategorie GS cat 5/1 a 150 €/jaar. Indien deze kost wordt ingerekend voor deze projectcategorie, blijft de OT op drie beduidende cijfers hetzelfde als de projectcategorie GS cat 5/1 b (zonder burgerparticipatie). Bovendien worden deze projectcategorieën afgetopt, waardoor het al of niet inrekenen van deze parameter sowieso geen effect heeft op de bandingfactor die zal van toepassing zijn.

CATEGORIE	REF.	OPMERKINGEN STAKEHOLDERS	REACTIE VEA
Biogas cat. 6/1a en 6/1b	I.3.1.4	Algemene opmerking over de technische en financiële parameters voor GFT-vergisters. De waarden van de technische en financiële parameters voor GFT-vergisting worden overgenomen uit voorgaande rapporten en geïndexeerd. Sinds 2018 is er echter een derde GFT-vergister actief in Vlaanderen, waardoor er meer gegevens beschikbaar zijn voor de berekening van de onrendabele top voor deze projectcategorieën. Deze benodigde gegevens van deze installatie moeten bevestigd worden en mee in rekening gebracht worden bij de berekening van de technische en financiële parameters.	De gegevens van de nieuwe GFT-vergister werden via de marktbevraging 2020 opgevraagd. Deze gegevens werden gevalideerd op basis van de parameters van voorgaande rapporten en lagen in de lijn met deze gegevens. Aangezien het over gegevens gaat van één installatie en het VEA de vertrouwelijkheid van deze gegevens garandeert, werd beslist om blijvend de gegevens van voorgaande rapporten te gebruiken in plaats van de gegevens van de marktbevraging.
Biomassa algemeen	I.4.0.1	Geen opmerkingen	
WKK Algemeen	I.5.0.1	De verwachte gemiddelde jaarlijkse verandering van de vermeden kost voor elektriciteit door zelfafname ($i_{EL,ZA}$) en wordt op 2.5% per jaar gelegd. De werkelijke indexatie zou lager dan 2.5% moeten liggen.	Prognoses maken voor de toekomst is heel moeilijk. Geen enkel model kan juist inschatten wat de evolutie zal zijn. Prognoses werden voor het vorig rapport nog gemaakt door de VITO. Afhankelijk van de aannames of het "model" dat men gebruikte lagen de resultaten anders. Dit jaar heeft men gekozen om: 1. De "onrealistische" stijging van de prijsstijging voor $P_{EL,ZA}$ te herzien naar beneden toe Een meer doorzichtige aanname te doen, die wellicht niet correct is voor elke index afzonderlijk, maar globaal voor de ganse OT-berekening wel "realistisch" is.
	I.5.0.2	De verwachte gemiddelde jaarlijkse verandering van de operationele kosten (iOK) zou 3% i.o.v 2% moeten bedragen. De onderhoudsprijzen kennen de laatste jaren een stijging van ongeveer 3% in plaats van 2%. De onderhoudsprijzen kennen de laatste jaren een stijging van ongeveer 3% in plaats van 2%.	Evoluties gedurende de laatste jaren, zijn geen maatstaf voor de evoluties in de toekomst. Bovendien is deze opmerking enkel geformuleerd voor WKK, terwijl de stakeholders van de andere technologieën, waar deze parameter eveneens gebruikt wordt, hier geen opmerking hebben geformuleerd. Het lijkt ons dan ook correcter om voor de toekomst deze index te behouden.

Opmerkingen en reacties deel 2

CATEGORIE	REF.	OPMERKINGEN STAKEHOLDERS	REACTIE VEA
PV actualisatie bestaande installaties - algemeen	II.1.0.1	De methodiek die gebruikt wordt voor de bepaling van de vermeden kost van elektriciteit bij zelfafname zorgt voor onvoorspelbaarheid. Bovendien wordt het aandeel van de energiecomponent in de totale elektriciteitsfactuur overschat.	De toekomstige vermeden kost van elektriciteit bij zelfafname is in se onvoorspelbaar, los van de gebruikte methodiek. De gebruikte methode passen we bovendien al enkele jaren toe en het lijkt ons niet opportuun om dit nu aan te passen. De opmerking in verband met de overschatting van de energiecomponent in de totale elektriciteitsfactuur wordt verder onderzocht en meegenomen naar het rapport van volgend jaar.

Opmerkingen en reacties deel 3

CATEGORIE	REF.	OPMERKINGEN STAKEHOLDERS	REACTIE VEA
Algemeen	III.0.1	<p>Het productiepad voor biogas in Vlaanderen is gebaseerd op de onderzoeksresultaten van de VITO-studie 'Het potentieel van bio-energie in Vlaanderen in 2030'. In deze studie wordt er telkens een conservatief BAU-scenario en een realistisch en haalbaar PRO (progressief) scenario berekend. De productiedoelstellingen die Vlaanderen voorop stelt zijn gebaseerd op het PRO-scenario. Het PRO-scenario veronderstelt een toename van pocketvergisting en GFT-vergisting, en een behoud van de productiecapaciteit van agro-industriële vergisters. Daarnaast worden ook beleidsaanbevelingen geformuleerd die nodig zijn om deze toename te realiseren. Uit gegevens van de jaarlijkse bevraging van de biogassector door de stakeholder blijkt echter dat het aantal biogasinstallaties (en de geïnstalleerde capaciteit) zal afnemen de komende jaren voornamelijk doordat installaties zonder steun vallen.</p>	<p>De inschatting van het productiepad voor biogas in Vlaanderen is afgestemd op het Vlaams Energie- en Klimaatplan 2030 dat gebaseerd is op de onderzoeksresultaten van de VITO-studie 'Het potentieel van bio-energie in Vlaanderen in 2030'.</p> <p>In de analyse werd er rekening gehouden dat er na de initiële steunperiode voor biogasinstallaties verschillende verlengingsmogelijkheden zijn. Voor de verlengingen o.b.v. een specifieke bandingfactor is een zeer gedetailleerde (en voor bepaalde biogasinstallaties een sterk vereenvoudigde) berekeningsmethodiek in bijlage III/4 van het Energiebesluit opgenomen.</p> <p>Bij de berekening van het rendement voor de vijfjarige verleningsperiode wordt daarbij volgens de berekeningsmethodiek in ieder geval ook rekening gehouden met de kost voor noodzakelijke vervangingsinvesteringen.</p> <p>Het rendement dat bij een verlenging o.b.v. een specifieke bandingfactor wordt vooropgesteld, is voor biogasinstallaties in principe hoger als dat van een nieuw project binnen de vergelijkbare projectcategorie. Het is dus – zeker wanneer er sprake is van een aftopping van de steun voor een vergelijkbaar nieuw project – niet logisch te veronderstellen dat een investeerder zijn reeds gerealiseerde project niet verder zal uitbaten, aangezien hij een hoger rendement kan bereiken o.b.v. de verlengingsregeling als o.b.v. een nieuw project, dat steeds bijkomende onzekerheden met zich meedraagt (bv. op vlak van de nodige vergunningen).</p>

CATEGORIE	REF.	OPMERKINGEN STAKEHOLDERS	REACTIE VEA
			<p>We stellen vast dat de vollastuurverlenging voor heel wat installaties meerdere jaren kan duren waardoor heel wat installaties tegen 2030 nog gebruik kunnen maken van één van de verlengingsopties. Daarnaast wordt er verondersteld dat een aantal vergistingsinstallaties kunnen blijven werken zonder steun, zoals bijvoorbeeld RWZI-installaties of anaërobe waterzuiveringsinstallaties.</p> <p>De evolutie van het productiepad wordt jaarlijks verder opgevolgd en geëvalueerd.</p>

Projectcategorieën met een startdatum vanaf 1/1/2021

1 REPRESENTATIEVE PROJECTCATEGORIEËN GS

1 zonne-energie:

- a nieuwe installaties met een maximaal AC-vermogen van de omvormer(s) > 10 kW en ≤ 40 kW
  - i waarbij het project voorziet in burgerparticipatie: cat 2a;
  - ii die niet vallen onder cat 2a: cat 2b;
- b nieuwe installaties met een maximaal AC-vermogen van de omvormers(s) > 40 kW en ≤ 250 kW
  - i waarbij het project voorziet in burgerparticipatie: cat 2/1a;
  - ii die niet vallen onder cat 2/1a: cat 2/1b;
- c nieuwe installaties met een maximaal AC-vermogen van de omvormer(s) > 250 kW en ≤ 750 kW
  - i waarbij het project voorziet in burgerparticipatie: cat 3a;
  - ii die niet vallen onder cat 3a: cat 3b;

2 wind:

- a nieuwe installaties met betrekking tot windenergie op land met een bruto nominaal vermogen per turbine > 300 kWe en $< 2,5$ MWe
  - i waarbij het project voorziet in burgerparticipatie: cat 4a;
  - ii die niet vallen onder cat 4a: cat 4b;
- b nieuwe installaties met betrekking tot windenergie op land met een bruto nominaal vermogen per turbine $\geq 2,5$ MWe en $\leq 4,5$ MWe
  - i waarbij het project voorziet in burgerparticipatie: cat 4/1a;
  - ii die niet vallen onder cat 4/1a: cat 4/1b;

3 biogasinstallaties:

- a nieuwe biogasinstallaties met een bruto nominaal vermogen > 10 kWe en ≤ 5 MWe:
  - 1) voor de vergisting van mest- en/of land- en tuinbouwgerelateerde stromen of van andere organische-biologische stoffen of afvalstoffen met uitsluiting van
    - a. Biogasinstallaties op stortgas
    - b. Biogasinstallaties met vergisting van afvalwater, afvalwaterzuiveringslib, rioolwater of rioolwaterzuiveringslib
    - c. Biogasinstallaties voor GFT-vergisting bij een bestaande composteringsinstallatie
      - i. waarbij het project voorziet in burgerparticipatie: cat 5/1a;
      - ii. die niet vallen onder cat 5/1a: cat 5/1b;
  - 2) voor GFT-vergisting bij bestaande composteringsinstallatie
    - i. waarbij het project voorziet in burgerparticipatie: cat 6/1a;
    - ii. die niet vallen onder cat 6/1a: cat 6/1b;
- b nieuwe biogasinstallaties met een bruto nominaal vermogen > 5 MWe en ≤ 20 MWe:

////////////////////////////////////

- 1) voor de vergisting van mest- en/of land- en tuinbouwgerelateerde stromen of van andere organische-biologische stoffen of afvalstoffen, met uitsluiting van
  - a. Biogasinstallaties op stortgas
  - b. Biogasinstallaties met vergisting van afvalwater, afvalwaterzuiveringslib, rioolwater of rioolwaterzuiveringslib
  - c. Biogasinstallaties voor GFT-vergisting bij een bestaande composteringsinstallatie
    - i. waarbij het project voorziet in burgerparticipatie: cat 10/1a;
    - ii. die niet vallen onder cat 10/1a: cat 10/1b;

- b ingrijpende wijzigingen voor de vergisting van mest- en/of land- en tuinbouwgerelateerde stromen of van andere organisch-biologische stoffen of afvalstoffen, met uitsluiting van kwalitatieve warmte-krachtinstallaties op stortgas of biogas, afkomstig van afvalwater, afvalwaterzuiveringslib, rioolwater, rioolwaterzuiveringslib of GFT afval : cat 6/1.b;

7 kwalitatieve warmtekrachtinstallaties met een bruto nominaal vermogen > 1 MWe en ≤ 20MWe met turbines op:

- a gas:

- 1) nieuwe installaties: cat 7.a.1;

- 2) ingrijpende wijzigingen: cat 7.a.2;

- b stoom:

- 1) nieuwe installaties: cat 7.b.1;

- 2) ingrijpende wijzigingen: cat 7.b.2;

- c beide:

- 1) nieuwe installaties: cat 7.c.1;

- 2) ingrijpende wijzigingen: cat 7.c.2;

